

Warszawa, 5.04.2023 r.

L.dz. /.../2023

Sekretariat

Porozumienie dla Mleczarstwa

W imieniu spółdzielni mleczarskich, w związku z pogarszającą się z tygodnia na tydzień od początku roku, sytuacją na rynku mleka i spadkiem cen wszystkich produktów mleczarskich o 30 – 45% prosimy o wystąpienie do Pana Henryka Kowalczyka – Wiceprezesa Rady Ministrów, Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z prośbą o podjęcie działań w następujących obszarach:

1. interwencja

Od dłuższego czasu ulega drastycznemu pogorszeniu sytuacja na rynku produktów mleczarskich w Polsce i w innych krajach Unii Europejskiej, szczególnie Europy Środkowo-Wschodniej.

Ta wielka zapaść dotyczy również produktów o zasięgu światowym takim jak: mleko w proszku, masło w blokach, serwatka w proszku, oraz sery dojrzewające i niedojrzewające. Objawy tej zapaści mleczarskiej to wyhamowanie możliwości sprzedaży poza granice kraju i w konsekwencji praktycznie codziennie niższe ceny produktów mleczarskich.

Jednocześnie prawie od roku narasta wzrost kosztów przetwarzania mleka i funkcjonowania podmiotów przetwarzających mleko, w tym spółdzielni mleczarskich.

Sytuacja spadku cen produktów mleczarskich ma charakter bardzo dynamiczny.

Wcześniej z takim tempem spadku cen produktów polskie mleczarstwo się nie

spotkało. Na ostatniej Giełdzie Nowozelandzkiej (z dnia 4.04.2023r.) odnotowano kolejny spadek cen zbytu produktów mleczarskich tj.:

- masło klarowane - spadek ceny do ostatniej giełdy - 7,2%
- mleko pełne w proszku - spadek ceny do ostatniej giełdy - 5,2%
- masło - spadek ceny do ostatniej giełdy - 3,3%
- maślanka w proszku - spadek ceny do ostatniej giełdy - 3,3%
- odtłuszczone mleko w proszku - spadek ceny do ostatniej giełdy - 2,5%

Ponieważ tendencja spadkowa dalej jest utrzymywana, jeżeli nie zostaną uruchomione zakupy interwencyjne, należy się liczyć z drastycznym obniżeniem cen skupu płaconym rolnikom-dostawcom mleka.

Wobec powyższego uważamy, że najbardziej zasadny jest wniosek o spowodowanie uruchomienia interwencji na rynku mleka w skali UE. Aby wnioskowana interwencja odniosła realny skutek na rynku mleka powinny być wprowadzone szybkie i skuteczne działania interwencyjne.

Dodatkowo chcemy podkreślić, że pomimo spadku cen zbytu, nie spadają ceny w sklepach sieciowych.

2. ceny interwencyjne

Wnioskujemy o ustalenie realnych cen interwencyjnych:

- Odtłuszczone mleko w proszku - równowartość w EURO kwoty co najmniej 15 zł/kg.
- Masło w blokach - równowartość w EURO kwoty co najmniej 25 zł/kg.

W przypadku wprowadzenia interwencji wykupu przez UE w/w produktów mleczarskich po w/w cenach, prognozujemy możliwość utrzymania dla polskich rolników cen skupu mleka surowego na poziomie nie niższym niż 2,10 zł / litr.

Jednocześnie na podstawie doświadczeń z lat ubiegłych zwracamy się o zapewnienie przeznaczenia towarów objętych interwencją na rynku mleka, na cele pomocy dla osób dotkniętych klęską głodu, oraz innych potrzebujących na obszarach środkowej i północnej Afryki, oraz Bliskiego Wschodu. Uważamy, że również w ostateczności zakupione w ramach interwencji odtłuszczone mleko w proszku

można przeznaczyć na cele paszowe zastępując w znikomej części importowaną do Unii Europejskiej soję.

3. rozliczenie zysku w ciągu 2 lat – spowodowałyby to w wielu przypadkach, a zwłaszcza w latach kryzysowych (a taki mamy obecny rok), że środki z zysku mogłyby być skierowane na poprawę płynności finansowej spółdzielni i zakładów produkcyjnych. Dziś, ze względu na spadek cen zbytu i rosnących zapasów (o czym mowa powyżej), wiele podmiotów traci płynność finansową i stoi u progu bankructwa.

4. umożliwienie skorzystania z kredytów niskooprocentowanych (2-2,5%) na finansowanie zapasów produktów mleczarskich

5. skrócenie czasu wypłaty VAT z 60 na 30 dni poprawiłoby bezsprzecznie płynność finansową spółdzielni i zakładów produkcyjnych

Zgodnie z art. 87 ust. 2 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2022 r. poz. 931, 974, 1137, 1301, 1488, 1561, 2180, 2707) „zwrot różnicy podatku, (...), następuje w terminie 60 dni od dnia złożenia rozliczenia przez podatnika na rachunek bankowy” – postulujemy o skrócenie terminu do 30 dni

6. cena minimalna na gaz i energię elektryczną

Drastyczny wzrost kosztów gazu i energii elektrycznej może doprowadzić do sparaliżowania działalności wielu zakładów przetwórczych. Wprowadzenie ceny minimalnej na gaz i energię elektryczną przyczyniłoby się do ustabilizowania sytuacji. Wiele podmiotów wpadło w ogromną pułapkę kontraktując np. gaz w roku ubiegłym w cenie około 440 Euro/MWh. Obecnie ceny gazu spadły do poziomu 40-45 Euro/MWh.

Informujemy, że rachunki za gaz jakie otrzymały spółdzielnie mleczarskie drastycznie wzrosły w porównaniu do okresu sprzed roku. Dla podmiotów o dziennym skupie mleka np. 40 tys. kg oznacza to wzrost kosztów za gaz o ponad 200 tys. zł

w porównaniu do analogicznego okresu roku ubiegłego. Cena gazu stanowi znaczną część kosztów produkcji. Spółdzielnie mleczarskie nie są w stanie sprzedać swoich produktów po takich cenach, które pozwoliłyby zrekompensować koszty produkcji, przy tak wysokich cenach gazu. Aby pokryć zwiększone koszty produkcji ze środków uzyskanych ze sprzedaży swoich produktów, podmioty powinny znacznie zwiększyć ich ceny. Wysokie ceny produktów są natomiast trudne do przyjęcia przez konsumentów. Obecna sytuacja wielu spółdzielni mleczarskich może przyczynić się do utraty ich płynności finansowej a w konsekwencji nawet do upadku tych podmiotów.

W związku z powyższym należy umożliwić renowację umów spółdzielniom i innym podmiotom mleczarskim na dostawę gazu po bieżących cenach i skończyć raz na zawsze z obciążaniem ich karami za nierealizowanie umów w odbiorze gazu.

Temat wysokich cen gazu oraz energii został podniesiony podczas spotkania Pana Ministra z przedstawicielami spółdzielni mleczarskich w dniu 1 lutego br. w Krajowym Związku Spółdzielni Mleczarskich. Objęte pomocą powinny być również podmioty, które zastosowały w swoich zakładach kogenerację, o co też wnioskowano na spotkaniu z Panem Ministrem.

PREZES ZARZĄDU
mgr inż. Waldemar Broś